

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Projektové vyučování (PROVE)

Nad nikoho se nepovyšuj a před nikým se neponižuj!

Lucie Klacková, Michaela Kutschkerová, Pavel Lisý,
Karolína Pichrtová, Anna Thieleová

Liberec 2021

Základní informace o projektu

- **Typ projektu:** krátkodobý (5 vyučovacích hodin)
- **Cílová skupina:** první ročník střední školy
- **Počet žáků:** 20–25 (jedna celá třída)
- **Průřezové téma:** osobnostní a sociální výchova
- **Předmět:** občanská výchova, český jazyk
- **Dílčí téma:** prevence šikany
- **Pomůcky:** tabule, papír a psací potřeby, případné rekvizity na scénky
- **Finance:** pomůcky dostupné ve škole – netřeba financovat. Beseda s metodikem prevence – financuje škola (dotace).

Výchovně vzdělávací cíle projektu

- **Kognitivní cíle:**
 - Žák definuje šikanu.
 - Žák rozpozná projevy šikany.
 - Žák chápe důsledky šikany.
- **Konativní cíle:**
 - Žák zasáhne, když vidí, že ve třídě dochází k šikaně.
 - Žák ví, na koho se obrátit, když si je vědom, že se ve třídě odehrává šikana.
 - Žák se zastane spolužáka, který je šikanován.
- **Afektivní cíle:**
 - Podpora kladného sebepojetí.
 - Žák je přirozené sebevědomý.
 - Žák respektuje ostatní.

Harmonogram projektu (motivace, realizace a hodnocení)

I. Motivace

1. vyučovací hodina:

- **Úvodní motivace**
 - **představení projektu** (krátce před besedou – 5 min max.)

- Krátké představení projektu a jeho významu proběhne ještě před první vyučovací hodinou, aby žáci byli připraveni na příchod metodika prevence. Sdělíme jim, že to děláme proto, že chceme, aby bylo ve třídě dobré klima a aby v ní panovaly dobré vztahy.
- Ve třídě bude vyvěšen motivační plakát.

- **Evokace**

- Žáci píší na tabuli, co je napadne k tématu šikana (co je to šikana). Učitel během aktivity nijak nápady nekomentuje.

- **Beseda s odborným pracovníkem (metodikem prevence)**

- Následuje beseda s odborným pracovníkem prevence šikany. Pracovník se ze začátku bude vyjadřovat k nápadům žáků z brainstormingu, bude s nimi o nich diskutovat, žáci se ho mohou zároveň na cokoliv zeptat a probírat s ním své zkušenosti. Poté pracovník přejde k reálným příběhům, ve kterých budou představeny i důsledky šikany.
- Žáci se mohou zeptat pracovníka na jakýkoliv dotaz týkající se tématu šikany.

PLAKÁT:

II. Realizace

2. vyučovací hodina:

● Pyramida hodnot

- Nejprve si každý z žáků vytvoří vlastní pyramidu hodnot (dostane k tomu papír s šablonou pyramidy). Úkolem žáků je promyslet si aktuální žebříček 6 nejdůležitějších momentů a věcí v životě. Ty poté napíše do jednotlivých pater pyramidy podle důležitosti.
- Následně probíhá diskuze ve skupinách. Žáci si navzájem sdělují svá kritéria, proč právě tyto věci nebo pojmy umístili na dané místo, a porovnávají je se spolužáky.
- Poté vytvoří pyramidu skupinovou.

● „Já za pět let“

- Úkolem žáků je představit si, že mají po pěti letech sraz se svými spolužáky ze základní školy.
- Mají přemýšlet o tom, co se jim za tu dobu podařilo, kam se posunuli nebo co dokázali, s čím by se mohli spolužákům pochlubit. Všechny tyto představy sebe za 5 let napíše na papír.
- Následně žáci prezentují svým spolužákům, co si napsali, a odůvodňují svá rozhodnutí.

3. vyučovací hodina:

● Zadání divadelního představení

- Žáci by si sami vytvořili 4 skupiny. Mají vytvořit scénku, ve které by byla znázorněna šikana. Zachyceny mají být pocity oběti a agresora (příp. agresorů). Má být znázorněno, jaké možnosti oběť má, pokud je šikanovaná, ideální je ve scénce postava nějakého zastánce, pomocníka, který oběti pomůže.
- Učitel by jasně určil pravidla scének:
 - Hrajeme “jenom jako” (tzn. žádné opravdové násilí)
 - Délka scénky cca 10 minut
 - Každý má nějakou roli
 - Ze scénky musí vyplývat nějaké ponaučení

● Práce ve skupinách - tvorba představení - rozdělení rolí, plán scénáře atd.

- Žáci si rozdělují role.
- Žáci po zbytek hodin pracují na scénáři své scénky, popř. uvažují o rekvizitách, které by potřebovali.

4. vyučovací hodina:

● Realizace divadelního představení

- Každá skupina by měla 10 minut na své představení.
- Učitel scény prozatím nijak nekomentuje. Pouze dohlíží na dodržování stanovených pravidel.
- Zbytek třídy si píše poznámky k jednotlivým představením a využije je k reflexi, která proběhne po každé scéně (počítáme s tím, že jedna scénka se odehraje na další hodině, protože chceme, aby na každého bylo dost času, včetně reflexí).
- V reflexi budou žáci hodnotit, o jaký druh šikany se jedná, jak se jednotlivé postavy cítí, co měly udělat, jak mohly vyhledat pomoc apod.

III. Hodnocení

5. vyučovací hodina:

● Sebereflexe, diskuze a zhodnocení projektu

- Na této hodině by se hrála poslední scénka.
- Hodnocení celého projektu proběhne hned po reflexi posledního představení.
- Proběhne sebereflexe žáků (zda se během projektu změnil pohled žáků na šikanu).
- Shrnutí celého projektu a vytvoření desatera, kde bude napsáno, co je to šikana, jak ji rozpoznat, jak se chovat a nechovat, na koho se obrátit pro pomoc apod. Následně žáci vytvoří plakát s desaterem, který bude pověšený ve třídě po zbytek školního roku.